

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

O, o, Den Haag of: hoe taalbeleid segregatie in de hand werkt.

Kuiken, F.

Publication date
2020

Published in
Les

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2020). O, o, Den Haag of: hoe taalbeleid segregatie in de hand werkt. *Les*, (213), 39-39.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Les

Bedankt voor het downloaden van dit artikel.
De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

nt2@uitgeverijboom.nl
redactie@tijdschriftles.nl

O, o, Den Haag, of: hoe taalbeleid segregatie in de hand werkt

Den Haag staat bekend als de meest gesegregeerde stad van Nederland. Uit de masterscriptie van Anne-Mieke Thieme aan de Universiteit Leiden blijkt dat het taalbeleid van deze 'mooie stad achter de duinen' segregatie eerder aanwakkert dan terugdringt.

Tegenstellingen

Den Haag is een stad vol tegenstellingen. Je kunt in Hotel des Indes op chic gaan met een caffè latte of latte macchiato voor € 6, maar wie minder bemiddeld is kan ook prima terecht in koffiehuis De Laak voor een bakkie pleur à raison van € 1,20. Wie Den Haag zegt, denkt aan ministeries en ambassades, maar ook aan de Schilderswijk of aan brandjes en vuurwerk in Duindorp. Hoe gaat de gemeente met die verscheidenheid aan inwoners met uiteenlopende culturele en taalachtergronden om?

Schokkende bevindingen

Anne-Mieke Thieme heeft gekeken hoe het zit met het taalbeleid van de gemeente Den Haag. Haar bevindingen zijn ronduit schokkend te noemen. Uit documenten van de gemeente en verslagen van raadsvergaderingen blijkt dat Den Haag enerzijds migranten zo snel mogelijk wil stimuleren om Nederlands te leren en dit zoveel mogelijk te gebruiken. Anderzijds probeert de gemeente toeristen en expats tegemoet te komen door in de openbare ruimte en in trams en bussen Engels te hanteren.

Tweespalt

Diezelfde tweespalt zien we ook in het communicatie- en vertaalbeleid van de gemeente. Daar geldt de slogan 'Nederlands, tenzij ...', dat wil zeggen zoveel mogelijk Nederlands en enkel gebruik van een andere taal als het echt niet anders kan (zoals in levensbedreigen-

de situaties). Maar die regel geldt niet voor expats en de internationale gemeenschap: Den Haag is van mening dat van deze groep niet redelijkerwijs verondersteld mag worden dat ze het Nederlands machtig zijn en daarom in het Engels (en in mindere mate in het Frans) benaderd moeten worden. Bij de redenen die daarvoor worden aangevoerd, gaat het om zaken als gastvrijheid, economische, juridische en politieke argumenten en het feit dat de stad veel van deze mensen profiteert.

Metten met twee maten

In een terugblik op zijn essay **Het multiculturele drama** (NRC, 20-1-2000) stelt Paul Scheffer (NRC, 20-1-2020) dat hij nooit had kunnen bevroeden 'dat we in een situatie verzeild zouden raken waarin een universiteit helemaal op Engels overschakelt'. 'En', zo voegt hij daaraan toe, 'hoe kan een land zijn nieuwkomers overtuigen dat het leren van de taal wezenlijk is wanneer de elites er zo achteloos mee omspringen?' Hij besluit zijn tekst met 'een gedeelde toekomst weegt zwaarder dan een verdeelde herkomst'. Dat is maar al te waar, en geldt zeker ook voor de gemeente Den Haag, waar nu, op z'n zachtst gezegd, met twee maten wordt gemeten wat het taalbeleid betreft.

Folkert Kuiken